

*LAMPADARUL
DE AUR*

**Primul după David
și
Căpetenia supremă**

John Saunders

Nota autorului în legătură cu **Primul după David și Căpetenia supremă**

M-a nedumerit viața lui Ioab și am cugetat asupra ei timp de peste zece ani până am ajuns la înțelegerea pe care o am acum despre el. În cele din urmă, am început să scriu eseul **Căpetenia supremă**. Când am realizat cam două treimi din el, mi-a venit ideea povestirii fictive **Primul după David**. Astfel, m-am oprit cu prima lucrare și am început-o pe a doua.

Mi-am dat seama că ambele forme (cea de eseu și cea de ficțiune istorică) își au limitările lor specifice, dar că, puse alături, vor putea, probabil, transmite tot ce a fost pe inima mea cu privire la Ioab.

În ficțiunea **Primul după David** am fost în stare să explorez zone înceteșate precum motivele ascunse (după părerea mea) ale lui Ioab privitoare la modul în care s-a purtat față de Absalom – atât în împăcarea acestuia cu David, cât și în omorârea lui. Și am putut, de asemenea, să arăt repercusiunile foarte mari (neîncrederea lui Saul în David și *anii* de disperare ai lui David care au urmat) ale actelor ambițioase, atribuindu-i lui Ioab acel: „Saul a ucis miile lui, iar David zecile lui de mii“. Desigur, după toate probabilitățile, nu a fost nici o legătură între acestea, dar într-o lucrare de ficțiune mi-am putut permite să scot în evidență acest lucru.

Pe de altă parte, am avut multe lucruri de spus care ar fi încărcat ficțiunea și i-ar fi afectat lecturarea. Aceste lucruri le-am expus în eseul **Căpetenia supremă**. Într-o lucrare de genul eseului mă simt mult mai obligat să rămân în limitele cadrului biblic al vieții și faptelor lui Ioab, dar mult mai liber de a face paralelisme și de a accentua lucruri care, în mod direct, (nu prin intermediul alegoriei) să aibă impact asupra poporului lui Dumnezeu de astăzi.

Iar rezultatul este: **Primul după David și Căpetenia supremă**. Dorința mea este ca ambele scrieri să vă miște, fiecare în felul ei, astfel încât să fiți aduși mai aproape de Domnul.

PRIMUL DUPĂ DAVID

O femeie înaltă, cu părul negru, a ieșit repede pe ușă. În timp ce traversa grăbită curtea, la fiecare pas lovea un bulgăre mic de pământ, astfel încât în urma ei rămânea o dără luminoasă de praf ce se putea vedea și după ce ea a ajuns pe cărarea bătătorită. A dispărut printre tufișul mărunț și a luat-o pe poteca ce ducea la deal.

Femeia, în jur de patruzeci de ani, avea privirea preocupată a celor care sunt trimiși într-o misiune importantă. Faptul că nu știa motivele trimerii ei o făcea să fie și mai hotărâtă – puțin chiar entuziasmată. În mod obișnuit s-ar fi oprit să-și tragă răsuflarea cel puțin o dată pe cărarea la deal, dar de data asta a reușit să ajungă sus fără nici o oprire. Apoi, pufăind și gâfăind, a luat-o în marș forțat de-a lungul unei pajiști largi ce începea din vârful dealului și se întindea pe patru sute de metri, terminându-se lângă un șir des de copaci. A ajuns din nou pe cărare, care de data asta șerpuia printre copaci; după aproximativ cinci minute, a ajuns pe o pajiște și mai mare decât prima.

Femeia s-a oprit o clipă, și-a pus mâna la ochi și a scrutat zona din jurul ei. Pe întinderea luminișului erau împrăștiate circa șapte sute de oi, iar la capătul îndepărtat al pajiștei, cam la șase sute de metri distanță, a putut distinge contururile a patru bărbați.

A pornit din nou la drum, numai că de data asta mai încet, întrucât acum avea în fața ei ținta urmărită. Când a ajuns la doar cincizeci de metri de acei bărbați, femeia a grăbit din nou pasul și a început să strige din mers: „David, David!“

Vârstele bărbaților (sau erau băieți?) erau de optsprezece, optsprezece, cincisprezece și treisprezece ani. Când femeia a fost la circa douăzeci de metri de ei, unul dintre băieții mai în vârstă s-a ridicat și a pășit în direcția ei, spunând: „Da, soră, ce vrei?“

Mesajul urgenței de pe chipul ei i-a făcut și pe ceilalți băieți să se ridice în picioare. Când s-au apropiat toți de ea, au trebuit să aștepte o clipă până ce femeia și-a tras răsuflarea ca să poată vorbi.

David i s-a adresat din nou: „Da, Țeruia, ce este așa de important?“

„Omul cel sfânt este în casa noastră“, a spus ea, „și cere să-l vadă pe cel mai tânăr fiu al lui Isai.“

„O, mamă“, a țâșnit băiatul de treisprezece ani, „e Samuel, prorocul?“

„Da, Asael, e Samuel“, a răspuns ea. Apoi, întorcându-se spre David, a spus pe un ton imperios: „Haide, frate, toți așteaptă. Tata m-a trimis.“

David, destul de nedumerit, a alergat înapoi la locul unde șezuseră, și-a luat lira și a pornit de-a lungul pajiștei. Înainte de a i se alătura, Țeruia s-a întors și a strigat către ceilalți băieți: „Rămâneți cu oile.“

Când David și Țeruia au ajuns la o distanță de aproximativ o sută de metri, cel mai în vârstă dintre băieții rămași s-a întors spre ceilalți doi și a spus: „Mă duc și eu cu ei. Abișai, tu și Asael rămâneți cu oile.“

Abișai a protestat: „Dar, Ioab, ai auzit-o pe mama. A spus ca toți trei să rămânem cu oile.“

„Rămâneți cu oile!“ , a poruncit Ioab. Apoi a pornit după mama lui și fratele ei.

Când Țeruia și David au ajuns la copacii de la capătul pajiștei, au observat că Ioab venea după ei. Țeruia a strâmbat din gură a dezaprobare, dar a și-a continuat drumul, considerând misiunea ei mai importantă decât disciplinarea fiului ei. Pe când au ajuns acasă, Ioab parcursese distanța dintre ei și au intrat împreună.

Au pătruns într-o încăpere plină cu oameni. Erau acolo bătrânii din Betleem. De asemenea, erau prezente și trei generații din propria lor familie. În mijlocul camerei stătea tatăl lui David, Isai, și un bătrân care arăta destul de ciudat. Barba îi ajungea la genunchi, iar părul aproape că atingea podeaua. David și-a dat seama imediat că acela era Samuel, preotul nazireu, prorocul lui Dumnezeu și judecătorul lui Israel. Țeruia și Ioab s-au alăturat mulțimii celor prezenți, iar David s-a îndreptat spre tatăl lui.

În timp ce David se apropia, Samuel l-a privit cu niște ochi scrutători și a început să dea din cap, parcă ar fi răspuns la o poruncă neauzită. Apoi bătrânul om al lui Dumnezeu a făcut ceva la ce nu se aștepta nimeni. Samuel a scos un corn ce fusese ascuns în veșmintele lui. S-a îndreptat spre David. Și a turnat conținutul cornului pe capul lui David. Era untdelemn. Untdelemnul ungerii. Apoi Samuel, omul lui Dumnezeu, a spus: „Iată unsul Domnului.“ Și Samuel a plecat.

Încăperea a început să freamăte de întrebări și uimire, dar nimeni nu voia să facă presupuneri cu glas tare despre semnificația a ceea ce tocmai făcuse Samuel. Cu siguranță că ungera lui David nu putea avea aceeași semnificație ca atunci când Samuel l-a uns pe Saul. Sau putea? Saul a devenit împărat – dar Saul era încă împărat. Așadar, ce *putea* să însemne aceasta?

Pe când aceste întrebări frământau mințile celor prezenți, asupra lui David s-a ațintit o pereche de ochi în care nu era nici o umbră de îndoială. Ioab a înțeles imediat totul. Unchiul și cel mai bun prieten al lui a fost uns de Samuel să fie următorul împărat al lui Israel. Atunci și acolo, Ioab a hotărât în inima lui să-și dedice viața împărăției lui David. Și a mai hotărât și altceva în inima lui – că Ioab însuși se va ridica împreună cu David până la vârful acelei împărății.

În noaptea următoare, când erau înapoi la oi, David și Ioab ședeau povestind în jurul focului. Era târziu, și Abișai și Asael deja dormeau. Dintr-o dată, Ioab s-a

întors spre David și i-a spus într-o șoaptă răgușită: „Știi că într-o zi tu vei fi împărat.“

David a răspuns: „Sunt mulți mâine între acum și *într-o zi*. De ce să nu ne ocupăm de asta când va avea loc – dacă va avea loc.“

„Nu este nici un *dacă*“, a declarat Ioab, ridicând vocea. „Nu este decât *când*.“

„Ioab, eu m-am pus în mâinile lui Dumnezeu. De când a venit Samuel, am un sentiment foarte puternic că, dacă voi căuta să mă țin de Domnul din toată inima, El va realiza tot ceea ce trebuie să realizeze. Am convingerea fermă că drumul spre tron nu are nimic de-a face cu a apuca împărăția, ci are de-a face în totalitate cu a-L apuca pe Dumnezeu.“ David s-a oprit un moment și apoi a adăugat: „Iar fără Dumnezeu, ce valoare are împărăția?“

Ioab a reluat repede șirul gândurilor lui: „Promite-mi, David, că, în împărăția ta, eu voi fi primul după tine.“

„Nu pot să-ți promit ce nu am și ce nu este al meu ca să dau. Să ne predăm pe noi înșine Domnului și să-L lăsăm pe El să ne pună unde vrea El. În ce te privește, Ioab, știi că te iubesc ca pe un frate.“

A trecut un an și David a fost chemat la curtea împăratului Saul în calitate de cântăreț. În absența lui David, Ioab a hotărât că, dacă vrea să se ridice împreună cu David în împărăția lui, va trebui să devină ostaș. Astfel, Ioab s-a înrolat în oastea împăratului Saul.

Ioab a început să câștige reputația unui tânăr ostaș expert în metodele luptei armate. Nu erau mulți dintre egalii lui care să îl poată înfrânge pe Ioab într-o luptă. Și pușinii care puteau au învățat să aibă mare grijă să nu facă niciodată asta. Căci a-l învinge pe Ioab într-o luptă însemna că trebuia să te lupți cu el în fiecare zi de atunci încolo.

Încă un an a mai trecut și Ioab a fost martorul unui eveniment care l-a făcut să se teamă că nu se va alege nimic din toate planurile și ambițiile lui. Oștirea lui Israel era înșiruită în linie de bătaie împotriva oștirii filistenilor. În fiecare zi, un mare luptător din rândul filistenilor venea și batjocorea oștirea lui Israel. Acest filistean, numit Goliat, a cerut lui Israel să trimită un luptător care să se lupte cu el. Luptătorul care ieșea învingător urma să câștige biruința pentru toată oștirea lui. Oștirea învinsului urma să se predea.

Zi după zi, Ioab a urmărit cum acest Goliat batjocorea oștirea lui Israel. În cele din urmă, în a patruzecia zi, Ioab a văzut o asemenea priveliște, încât aproape că i-a stat inima în loc. Când luptătorul filistean a venit și și-a lansat din nou provocarea, cine a ieșit în față să răspundă acelei provocări dacă nu David în persoană! Toate visurile și aspirațiile lui Ioab stăteau acolo în fața filisteianului. David, înarmat cu o praștie și cu pietre, stătea, probabil, în fața celui mai invincibil luptător care a existat vreodată.

Cumva, miracolul biruinței lui David trebuie să-i fi scăpat lui Ioab. El nu a putut să vadă că biruința fusese câștigată prin faptul că David s-a pus pe sine însuși în mâinile Domnului, pentru a fi întărit sau pentru a cădea. Tot ceea ce Ioab a putut să vadă a fost că, prin această biruință, el era cu un pas mai aproape de împlinirea visurilor lui.

Două zile mai târziu, împăratul Saul și David se întorceau de la o biruință asupra filistenilor, dar garnizoana lui Ioab era deja în cetate. Ioab stătea la poarta cetății, povestind istoria biruinței lui David unui grup de femei care se adunaseră acolo. Când și-a terminat relatarea, una dintre femei a strigat: „Priviți, vine împăratul. Slavă lui Saul care a ucis miile lui!”

Ioab s-a întors spre ea: „Da, Saul a ucis miile lui. Dar David zecile lui de mii.

O altă femeie, auzind cuvintele lui Saul, a strigat: „Saul a ucis miile lui, iar David zecile lui de mii.”

Atunci toate femeile de la poartă au început să cânte: „Saul a ucis miile lui, iar David zecile lui de mii! Saul a ucis miile lui, iar David zecile lui de mii!”

Când trupele au intrat în cetate, cu Saul și David în fruntea lor, o mulțime de femei dansau înaintea lor și cântau: „Saul a ucis miile lui, iar David zecile lui de mii!”

Atunci Saul s-a supărat foarte tare, căci nu i-a plăcut cele auzite; și a spus: „Lui David îi dau zece mii și mie-mi dau mii! Nu-i mai lipsește decât împărăția.” Și din ziua aceea Saul l-a privit cu suspiciune pe David.

Au trecut trei ani și David a ajuns, din erou național, un animal hăituit. Împăratul Saul era hotărât să-l nimicească pe David. În cele din urmă, David și-a găsit refugiul și casa în peștera Adulam. Și toți cei care erau datornici, toți cei care erau nemulțumiți și toți cei care se aflau în nevoie s-au adunat la David și au devenit parte din grupul lui. Și tatăl și mama lui au venit la el. Și frații lui au venit la el. Și nepoții lui au venit la David. Și, desigur, și Ioab a venit la David – în peșteră. Ioab îl iubea pe David și îi era foarte devotat.

Ioab avea aptitudini de conducător și, pe parcursul următorilor șapte ani, a dobândit statutul unuia cu funcții de răspundere. Iar când seminția lui Iuda l-a acceptat în final pe David ca împărat, Ioab a fost, categoric, unul dintre apropiații lui David.

După ce seminția lui Iuda l-a acceptat pe David ca împărat, a trecut o perioadă de șapte ani și jumătate până ce David a devenit împărat peste tot Israelul. Și, spre sfârșitul acelei perioade, Ioab a trecut printr-o probă.

Se pune întrebarea: „A știut Ioab că era pus la probă?” Răspunsul nu este sigur, dar probabil că nici nu contează prea mult dacă Ioab a știut sau nu. Cineva

ar putea spune că nu este drept să fii pus la probă și să nu știi asta. Ah, dar inima este cea care este pusă la probă. Dumnezeu vrea să știe ce este cu adevărat în inimă. Și El este expert în a întocmi o astfel de probă care să descopere adevărata natură a inimii – chiar și dacă *știi* că ești pus la probă.

Într-o dimineață, pe când răsărea soarele, David a fost trezit în casa lui din Hebron și i s-a spus că Ioab a venit să îl vadă. David s-a sculat și, după câteva minute, a intrat în încăperea unde aștepta Ioab. Ioab era îmbrăcat de sus până jos cu veșmintele de luptă și era plin de praf și transpirație după un marș lung.

„Cum merg lucrurile, frate?“, a întrebat David îmbrățișându-l pe Ioab și ignorând strâmbătura acestuia.

„Nu merg bine, domnul meu, nu merg bine“, a răspuns Ioab.

„Ați intrat în luptă cu oștirea lui Israel?“ a întrebat David neliniștit.

„Da, am mers împotriva lui Abner, căpetenia oștirii, și am dus lupta.“

„Abner?! Și cum s-a sfârșit lupta?“

„I-am pus pe fugă“, a răspuns Ioab. Și ochii au început să i se înțețoseze.

„Atunci cum *nu e bine*?“ a întrebat David precaut.

„Asael a murit“, a răspuns Ioab, acum cu ochii plini de lacrimi. „Când Israel a luat-o l-a fugă, el s-a luat pe urmele fugarilor. Și l-a ales pe Abner drept țintă a lui. Abner l-a avertizat pe Asael să se întoarcă, dar el nu a vrut. Abner s-a întors din alergare și...“ Ioab n-a mai putut continua.

Cei doi bărbați stăteau în picioare îmbrățișați. Au plâns până n-au mai putut. Asael era favoritul lor.

După ce au trecut câteva ore și s-au mângâiat unul pe altul, David a spus: „Ioab, ascultă-mă. Fratele nostru a fost omorât în toiul luptei de către un om despre care știm amândoi că este viteaz și cinstit. Scoate-ți din inima ta gândurile de răzbunare, ca să nu devii înverșunat și obsedat. Sabia doboară când pe unul, când pe altul. Știm cu toții asta, de fiecare dată când mergem la luptă. A căuta răzbunare pentru pierderile din luptă ar însemna a păcătui împotriva lui Dumnezeu. Noi încercăm să strângem împreună națiunea noastră, pentru a fi unită și vindecată. Nu agrava rana. Păzește-ți inima, frate.“

„Dar *va mai fi* o luptă“, a spus Ioab încet, cu dinții strânși.

„Nu te lăsa prins de acest gând“, l-a îndemnat David. Păzește-ți inima, Ioab!“

În lunile care au urmat *nu* a mai fost o altă luptă în care Ioab și Abner să se poată confrunta. De fapt, Abner, care era adevărata putere în Israel, a ajuns dezgustat de fiul neputincios al împăratului Saul și a hotărât să-și ofere sprijinul și puterea lui David. În cele din urmă, a avut loc o întâlnire între Abner și David, când s-a încheiat pacea.

Fie că a fost hotărârea înțeleaptă a lui David sau providența divină, sau

amândouă, Ioab nu a fost prezent când Abner a venit și i-a oferit lui David sprijinul lui. Ioab era plecat cu ostașii lui într-un raid militar. Când s-a întors, i s-a comunicat știrea despre David și Abner.

Inima lui Ioab a explodat. Era durerea lui pentru Așael. Erau și cuvintele și poruncile lui David. Era neîncrederea fundamentală în cineva care odată a fost considerat vrăjmaș. Și mai era ceva - poate lucrul cel mai puternic din inima lui Ioab, și anume: întrucât Abner era căpetenia oștirii lui Israel, și întrucât el și-a oferit ajutorul lui David, era destul de mare șansa ca Abner să fie numit căpetenia oștirii în împărăția lui David. Abner, și *nu* Ioab. Și posibilitatea ca toate visurile și dorințele lui să nu se împlinească a început să învârtă și să deformeze sentimentele și gândurile lui Ioab. În cele din urmă, această obsesie puternică a biruit: „Abner l-a ucis pe fratele meu Asael. Abner deci trebuie să moară.“ Astfel, Ioab l-a ucis pe Abner – și Dumnezeu a dat la iveală ce era în inima lui Ioab.

La scurt timp după ce Ioab l-a eliminat pe principalul lui rival la cel mai înalt loc din împărăție, Ioab și-a văzut visul împlinit. A devenit, într-adevăr, căpetenia supremă. Și acea realizare a încheiat prima jumătate a vieții lui Ioab.

A doua jumătate a vieții lui Ioab a fost petrecută cu facerea unei descoperiri. Această descoperire îi așteaptă pe toți sclavii setei după putere, care reușesc să iasă în față și, în final, să-și vadă visul împlinit. Descoperirea este următoarea: Nu este suficient să trudești și să asuzi și să ticluiești tot felul de manevre și planuri până ajungi la vârf. Odată ce ți-ai împlinit dorința inimii, trebuie să faci toate aceste lucruri cu tot atâta tărie ca și înainte pentru *a te menține* la vârf. Pe scurt, dacă ucizi pentru *a ajunge* la vârf, trebuie să ucizi și pentru *a rămâne* la vârf. Nu este nicidecum loc pentru odihnă.

Desigur, dacă cineva s-a încredințat Domnului și Domnul l-a pus într-o poziție anume, acel om nu este obsedat să se protejeze pe sine însuși sau poziția lui. Domnul are responsabilitatea de a-i păstra pe toți aceia pe care El îi numește. Pentru aceștia, locul în care sunt așezați este un loc al păcii și al odihnei.

La douăzeci și patru de ani după ce Ioab devenise căpetenie supremă a fost din nou nevoie să-și apere poziția. Ioab stătea pe calul lui și se îndrepta într-un galop nebun spre ținta urmărită. În mâna stângă ținea frâul armăsarului. În mâna dreaptă Ioab strângea trei săgeți. Călărea nebunește, de parcă ar fi fost trimis într-o misiune urgentă pentru a salva ceva foarte prețios.

În mintea lui Ioab se învârteau multe gânduri. Tocmai cu trei ani înainte, s-a folosit de influența pe care o avea asupra împăratului pentru a-l împăca pe acesta cu fiul său, Absalom. Ca de obicei, motivele lui Ioab erau amestecate. Pe de o parte, Ioab îl iubea pe David și dorea să îl vadă reunit cu fiul său. Pe de altă parte, era o șansă destul de mare ca, într-o zi, Absalom însuși să devină împărat. Dacă exista o răcire a relațiilor dintre Absalom și David (și Ioab, desigur, era de

partea lui David), atunci, în eventualitatea că Absalom ar fi ajuns la tron, ar fi putut fi periclitată poziția lui Ioab de căpetenie supremă. După părerea generală, reconcilierea a fost o soluție bună.

Recent însă evenimentele au luat o turnură pe care Ioab nu o luase în calcul. Absalom stârnise o revoltă și îndepărtase inima poporului de David. Absalom se și urcase pe tron și, întrucât Ioab era cu David, Absalom îl numise pe Amasa, nepotul lui David, drept căpetenie a oștirii. Avusese loc o mare bătălie în care oamenii lui David au înfrânt oștirea lui Absalom. Ultima poruncă pe care o dăduse David a fost să fie cruțată, cu orice preț, viața lui Absalom. În timp ce calul lui Ioab alerga pe lângă un pâlcc de arbori, el a văzut dintr-o dată exact ceea ce îi descriesese mesagerul. Absalom era agățat într-un stejar, cu capul înțepenit între două crengi. Era înconjurat de niște soldați de-ai lui David care îl urmăriseră când catârul lui a trecut pe sub copac și l-a lăsat pe Absalom cu capul prins puternic între crengi.

Porunca lui David cu privire la fiul său răsuna în urechile lui Ioab. Dar dacă el cruța viața lui Absalom și, cumva, acesta tot devenea împărat? Ioab stătuse de partea lui David, împotriva lui Absalom. Care ar fi poziția lui Ioab într-o împărăție condusă de Absalom? Cu siguranță nu cea de căpetenie supremă.

Ioab a descălecat și a ezitat o clipă. Apoi a mârâit amenințător: „Tu, rebel trădător!“ și a aruncat, pe rând, cele trei săgeți în inima lui Absalom. Apoi a strigat oamenilor din jur: „Loviți-l, loviți-l!“ Și toți au procedat la fel.

Odată cu moartea lui Absalom, inima poporului lui Israel s-a înclinat iarăși spre David. Și David dorea să fie vindecare și unitate în popor. El chiar a trimis un mesager la Amasa: „Nu ești tu oare os din oasele mele și carne din carnea mea? Să mă pedepsească Dumnezeu cu toată asprimea dacă nu vei fi înaintea mea pentru totdeauna căpetenia oștirii în locul lui Ioab!“

Ioab se afla din nou într-o criză. Simțea că *trebuie* să-și păstreze poziția. *Poziția lui*. Era *a lui*. *Ioab* era căpetenia supremă. Nimeni altcineva. El dobândise acea poziție și *nimeni* nu i-o va lua. Nici măcar David. David era împăratul lui Ioab, dar, în această chestiune, judecata lui David nu era bună. La urma urmei, David nu era decât un om. Și înainte făcuse greșeli. David trebuia ajutat - chiar salvat din această boacăna. Nu fusese Amasa împreună cu Absalom în răzvrătirea lui? Nu era Amasa un trădător? Ei bine, acel om nu merita să mai trăiască. Trebuia omorât. Și astfel Ioab l-a ucis pe Amasa și a rămas în poziția lui de căpetenie supremă și următorul după David la vârful împărăției sale. În cele din urmă a venit ziua când tronul lui David a trebuit să treacă la unul dintre fiii lui David. Erau doi candidați. Adonia era mai în vârstă și mai experimentat. Solomon era foarte tânăr și complet lipsit de experiență. Ioab a trebuit să hotărască pe cine să sprijine în lupta pentru tron.

David proclamase deja că Solomon va domni în locul lui. Dar David era bătrân și slăbit. Adonia era mai mult ca sigur câștigătorul în această dispută. Ioab nu-și putea permite să-l sprijinească pe învins. Era în joc poziția lui de căpetenie supremă. Și Ioab a ales să-l sprijine pe Adonia.

Când Solomon a ajuns la tron, Ioab nu mai avea nici o opțiune. Nu se mai putea face nici o manevră. Nu mai putea ucide pe nimeni. Nu mai era nimeni la care să apeleze. Ioab era la sfârșitul drumului lui. Viața și faptele lui erau aduse la lumină. Era ziua judecății. Și Ioab, căpetenia supremă, cel mai renumit luptător din Israel, a descoperit că toate lucrările lui au fost paie, fân, trestie.

CĂPETENIA SUPREMĂ

Aceasta este istoria unui om mare. A unui luptător. A conducătorului oștirii lui Israel, poporul lui Dumnezeu. Pe vremea împăratului David, când Israel a dobândit cea mai mare putere a lui, căpetenia supremă a tuturor oamenilor de război a fost Ioab.

Ioab era nepotul împăratului. Era fiul Țeruei, sora lui David. Ioab avea doi frați numiți Abișai și Asael, care, la rândul lor, erau și ei niște oameni viteji. Ioab însă a fost o personalitate așa de puternică, încât Scriptura face adeseori referire la frații lui în lumina relației lor cu Ioab. De exemplu, 1 Cronici 11:20 spune: „Abișai, *fratele lui Ioab*, era căpetenia celor trei.“ Când se relatează istoria celor patruzeci de ani de domnie ai lui David, Ioab este umbrat numai de împăratul David însuși. Există, așadar, multe lucruri pe care Domnul vrea să ne învețe din viața și exemplul unui asemenea om mare.

Ioab era cam de aceeași vârstă cu David, cu toate că era nepotul lui David. David era cel mai tânăr fiu al lui Isai, iar Țeruia, mama lui Ioab, era probabil dintre cei zece copii mai mari. În repetate rânduri Ioab este pomenit ca fiu al Țeruei și nici măcar nu ni se spune numele tatălui lui. În timp ce aproape toți bărbaii din Scriptură sunt pomeniți după numele tatălui lor (de exemplu, David, fiul lui Isai), Ioab este pomenit întotdeauna după numele mamei lui. El este *fiul Țeruei*, și acest lucru accentuează înrudirea lui cu David.

Probabil că Ioab și David au crescut împreună și relația dintre ei era mai degrabă una de frați decât de unchi și nepot. Și dacă e să spunem ceva despre Ioab, trebuie să începem cu devotamentul lui absolut față de David, ruda și împăratul lui. Odată, cu prilejul unei campanii militare, Ioab și oștirea au cucerit cetatea împărătească a amoniților. Când nu mai rămăsese altceva de făcut decât să intre triumfător în cetate și să ia prada, Ioab a dispus o pauză în luptă și a trimis lui David următorul mesaj: „Am început lupta împotriva Rabei și am pus stăpânire pe cetatea apelor; strânge acum cealaltă parte a poporului, tăbărăște împotriva cetății și ia-o, ca să n-o iau eu și să vină asupra *mea* cinstea ei“ (2 Samuel 12:27-28). Astfel, David a venit și și-a condus oștirea în cetatea capturată și i s-a dat slava biruinței, iar coroana împăratului amonit a fost pusă pe capul lui David.

Să ne gândim din nou la devotamentul lui Ioab față de David, de data aceasta cu prilejul răscoalei lui Absalom, fiul lui David. Ioab a avut o legătură strânsă cu Absalom. Și când *tot Israelul* s-a lepădat de David și l-a făcut împărat pe Absalom, Ioab ar fi putut să rămână și să continue să fie căpetenia oștirii lui Israel. O asemenea atitudine ar fi putut fi justificată cu ușurință. Răscoala a fost

voinea poporului. David însuși nu era sigur că nu pierduse favoarea Domnului și că binecuvântarea lui Dumnezeu nu era peste Absalom. Totuși, în loc să se agațe de îndreptățirea avantajoasă care i-ar fi permis rămânerea în poziția lui înaltă de căpetenie supremă, Ioab a fugit din cetate cu David și a pribegit prin pustia nesigură împreună cu împăratul lui. Nu este nici o îndoială cu privire la devotamentul lui Ioab față de împărat, dar aici trebuie să punem o întrebare în legătură cu viața lui Ioab și cu propria noastră viață: „Este suficient devotamentul față de împărat? Va fi devotamentul față de Domnul nostru suficient ca să putem fi biruitori până la sfârșit?”

Ioab avea, de asemenea, discernământ în probleme spirituale. În zilele când David a săvârșit nebunia de a număra poporul lui Israel (poporul despre care Dumnezeu a spus a îl va face prea numeros ca să poată fi numărat), Ioab a sesizat greșeala și a încercat să-l convingă pe David să nu facă așa ceva. Gândiți-vă, de asemenea, că atunci când Absalom a trăit în exil (înainte de rebeliunea lui), Ioab a sesizat că inima împăratului tânjea după fiul său și, astfel, a realizat o împăcare între cei doi. În felul acesta, Ioab a slujit ca pacificator. Să ne punem acum o altă întrebare: „A fost discernământul în lucrurile spirituale suficient pentru Ioab? Și va fi el suficient pentru noi ca să rămânem biruitori?”

Vedem deci că Ioab era devotat împăratului său și nu era insensibil la lucrurile privitoare la Dumnezeu. Acestea sunt însușiri frumoase, fără îndoială, dar pot să vă spun un lucru despre Ioab care îi arată caracterul mai mult decât orice alt eveniment din viața lui.

David a ajuns la tron peste tot Israelul când avea 37 de ani. La scurt timp după asta, David și-a condus oștirea la cucerirea Ierusalimului de la Iebusiți. (Lui David i se arătase că Ierusalimul era cetatea unde Dumnezeu voia să-Și așeze numele.) „Locuitorii Iebusului au zis lui David: „Nu vei intra aici.“ Dar David a luat cetățuia Sionului: aceasta este cetatea lui David. David zisese: Oricine va bate cel dintâi pe iebusiți va fi căpetenie și domn.“ Ioab, fiul Țeruei, s-a suit cel dintâi, și a ajuns căpetenie“ (1 Cronici 11:5-6).

Ce râvnă a avut Ioab pentru Domnul! Da, râvnă. Ce devotament a arătat el față de David! Da, devotament. Dar ce dorință evidentă, totală, oarbă, nebună a demonstrat Ioab poftind puterea, autoritatea de căpetenie supremă. Toți vitejii erau prezenți acolo în acea zi, dar vă spun că niciunul nu a avut vreo șansă. De îndată ce i-a răsunat în urechi provocarea lui David, Ioab a țâșnit ca o săgeată, stăpânit de dorința nestăpânită de a apuca poziția cea mai înaltă din țară, următoarea după cea a împăratului. Și Ioab a apucat acel lucru pe care se trudise întreaga lui viață să-l obțină. Așa a devenit Ioab căpetenie supremă. Printr-o ambiție neîngrădită de a deține controlul, autoritatea, puterea, de a fi cineva. Da, urâtă ambiție.

Poate va spune cineva că poporul Domnului trebuie să fie plin de ambiție pentru Dumnezeu. Că toate că mă îndoiesc serios de justetea unei astfel de idei, susțin cu tărie că 90% din ambiția lui Ioab nu a fost pentru Domnul, ci pentru *el însuși*. Și aceasta nu era decât exprimarea naturii adamice căzute cu care s-a născut. Apoi, poate altcineva va spune că Ioab s-a născut cu o doză excesivă de ambiție omenească. Se poate că așa e, dar, într-o măsură sau alta, *toți* suntem loviți de acest blestem. De aceea și analizăm viața lui Ioab - ca să nu fim purtați de ambiție și astfel să producem pagube în casa lui Dumnezeu la care suntem chemați. Să învățăm câteva lecții din viața unui om care poate fi foarte bine prototipul ambiției oarbe, nebune, urâte - și totul în numele lui Dumnezeu.

Au existat trei evenimente în viața lui Ioab care arată cum această latură a ambiției i-a distorsionat complet gândirea, voința și sentimentele. Acestea sunt trei evenimente cruciale în care, dacă Ioab s-ar fi predat lui Dumnezeu, am fi putut să vorbim despre Ioab învingătorul, omul credinței. În loc de aceasta, Ioab a stăruit în a-și croi el soarta și, procedând astfel, a renunțat la lucrarea pe care Dumnezeu ar fi putut-o face în viața lui.

Primul eveniment a avut loc când David a fost împărat peste seminția lui Iuda, dar nu era încă împărat peste tot Israelul. Fiul lui Saul, Iș-Boșet, a urmat la tron după tatăl lui, dar adevărata putere era deținută de Abner, unchiul lui Saul și căpetenia oștirii. În acele zile oștirea lui Iuda era în luptă cu cea a lui Israel.

Într-o zi, Ioab împreună cu câțiva oameni de-ai lui David s-au angajat în luptă împotriva lui Abner și a câtorva dintre oamenii lui. În timpul conflictului, Abner s-a văzut silit să-l ucidă pe Asael, fratele lui Ioab. Abner încercase să evite acest lucru, dar Asael n-a vrut nicidecum să se dea la o parte.

Mai târziu, Abner a hotărât să se folosească de influența lui pentru a convinge tot Israelul să-l urmeze pe David. Abner și David s-au întâlnit și au ajuns la o înțelegere. (În acea perioadă Ioab fusese într-o misiune militară.) Când Ioab s-a întors, a auzit despre înțelegerea dintre cei doi.

Care *ar fi trebuit* să fie reacția lui Ioab? În mintea lui *ar fi trebuit* să înțeleagă că David avea discernământul și autoritatea de a încheia acea înțelegere. Emoțiile lui *ar fi trebuit* să fie dominate de realizarea faptului că Abner l-a ucis pe fratele lui în luptă și astfel răzburarea nu făcea parte din cursul firesc al lucrurilor. Voința lui *ar fi trebuit* să fie predată lui Dumnezeu, chiar dacă exista posibilitatea ca David să-l numească pe Abner drept căpetenie supremă.

Care a fost însă reacția lui Ioab? *Voința* lui Ioab de a se ajunge la vârf a afectat fiecare parte a ființei lui. El locuise cu David în peșteri și slujise împăratului lui în mijlocul greutăților și necazurilor. Ioab dobândise o poziție de autoritate printre oamenii lui David și simțea că era aproape de ținta lui, și anume aceea de a fi căpetenie supremă. Acum a apărut Abner ca un obstacol pe cărarea lui. Toate acestea au slujit la distorsionarea *minții* lui Ioab, până ce el a fost

sigur că Abner urmărea să-l înșele pe David. În fine, setea profundă de răzbunare pentru moartea fratelui său au inundat complet *sentimentele* lui Ioab.

Iată cum a acționat Ioab. A trimis niște mesageri după Abner, să-l cheme înapoi. Apoi Ioab s-a răzbunat pentru moartea fratelui său ucigându-l pe Abner, în timp ce se prefăcea că îi oferă prietenia. Răzbunând moartea fratelui său, Ioab a eliminat și un rival de la funcția de căpetenie supremă.

Al doilea eveniment a avut loc la scurt timp după răscoala lui Absalom. Când inima poporului a trecut de partea lui Absalom și Absalom a fost făcut împărat în locul lui David, Absalom l-a numit pe nepotul lui David, Amasa, drept căpetenie supremă a oștirii lui Israel. Mai târziu, după ce Absalom a murit, David a încercat să restabilească unitatea în poporul său și a anunțat o decizie: că îl va înlocui pe Ioab din funcția de căpetenie supremă a lui Israel. David a anunțat că îl va numi pe Amasa, vărul lui Ioab, nepotul lui David (de la o altă soră), cel pe care îl alesese Absalom drept căpetenie supremă.

Care *ar fi trebuit* să fie reacția lui Ioab? În mintea lui *ar fi trebuit* să înțeleagă că David avea discernământul și autoritatea de a face această alegere. Emoțiile lui *ar fi trebuit* să fie dominate de realizarea faptului că, deși Amasa condusese oștirea lui Israel în luptă împotriva lui David și a lui Ioab, el procedase astfel în calitate de soldat loial al lui Israel – poporul care îl făcuse pe Absalom împărat al lui. Voința lui Ioab *ar fi trebuit* să fie supusă lui Dumnezeu, ca Dumnezeu să îl numească în funcție sau să îl lase să cadă.

Care a fost însă reacția lui Ioab? *Voința* lui Ioab de a se ține cu tot dinadinsul de poziția lui înaltă a afectat fiecare parte a ființei lui. Ioab nu a vrut să existe fără a avea acea poziție înaltă. El râvnea la stima și respectul care i se cuveneau *lui* în calitate de căpetenie supremă. Totul îi aparținea *lui*, era câștigat de *el*. *Nimeni* nu putea să i-l ia. Toate acestea au contribuit la distorsionarea *minții* lui Ioab, până ce el a fost *sigur* că David săvârșea cea mai mare greșală din întreaga lui domnie. Ioab a ajuns convins că era datoria lui să-l ferească pe împăratul lui de la a face o asemenea prostie. *Sentimentele* lui Ioab au început să fie inundate de nemulțumire. Să ia oare locul lui Ioab un trădător al împăratului? Un om care merita moartea? Un om care, deși era nepotul împăratului, era un bastard și fiul unui ismaelit?

Iată cum a acționat Ioab: l-a ucis pe Amasa în timp ce se prefăcea că îi este prieten – chiar în timp ce îi dădea o sărutare frățească. Trecând peste alegerea făcută de împărat, Ioab a eliminat, de asemenea, un rival de la funcția de căpetenie supremă.

La acest punct, poate că te întrebi, iubite cititor, de ce a acceptat David toate acestea? De ce nu l-a îndepărtat, pur și simplu, pe Ioab din funcție? Răspunsurile sunt multe – Ioab era foarte capabil, Ioab îi slujise lui David cu credincioșie, Ioab

și David erau frați, pentru a menționa doar câteva. Dar probabil cel mai grăitor răspuns a fost rostit de pe buzele lui David cu mai multe ocazii. „Fiii Țeruei sunt prea puternici pentru mine“. Și, rețineți, David însuși era un ucigaș. Să îl judece el pe Ioab? David a fost gata să îl lase pe Domnul să hotărască.

Dar în loc de a încerca să răspund întrebării privitoare la reținerea lui David de a-l judeca pe Ioab, mai degrabă aș pune eu o întrebare. În creștinătatea de astăzi sunt milioane de organizații și slujiri care au în frunte câte un Ioab – un Ioab competent, capabil, ambițios, carnal. De ce îi lasă Domnul pe acești oameni în poziții de putere și vază? Cine știe câți oameni au „ucis“ ei în drumul lor spre vârf? Întotdeauna cu o sărutare. Întotdeauna cu o pretinsă prietenie. De ce îi suportă Dumnezeu pe acești oameni și îi lasă să *pară* că sunt reprezentanții Lui, purtătorii Lui de cuvânt, numiții Lui?

„Darurile și chemarea lui Dumnezeu sunt irevocabile“ (Romani 11:29, NASB).

Domnul îi înzestrea pe oameni cu daruri și apoi face un pas înapoi pentru a-i urmări și a afla tot ce este în inima lor. Este oare o inimă ca a lui David (în întregime pentru Domnul) sau o inimă ca a lui Ioab, în care darul spiritual devine un slujitor al poftelor și ambițiilor vieții adamice căzute, naturale? Dumnezeu vrea să știe ce este în inimă și, astfel, El așteaptă și privește și-l lasă pe acel om corupt în poziția de căpetenie supremă – care-și zidește un imperiu, cerșește bani, își protejează slujba *lui* cu orice preț.

Eu cred că aceste lucruri sunt mai mult decât doar interpretările și exemplele *mele*. Întâmplările din viețile lui David și Solomon ne sunt lăsate de Domnul ca simboluri și umbre ale slujirii lui Cristos, atât în slujirea Lui pământească, precum și în slujirea prin intermediul adunării (David); și în împărăția Lui după revenirea Lui (Solomon). (Acestea nu sunt *singurele* lucruri pe care David și Solomon le prefigurează – dar asta e o altă poveste). După cum veți vedea, Ioab nu a fost lăsat la nesfârșit să nu fie judecat. Și pentru noi va veni o judecată care începe cu casa lui Dumnezeu.

Al treilea eveniment din viața lui Ioab care arată cât era de dominat de ambiția lui omenească a avut loc la sfârșitul domniei împăratului David. Am putea accepta că nu era de mirare a se face confuzie între *Absalom* și *Solomon* referitor la care era cu adevărat alesul lui Dumnezeu. (Numele lor sunt foarte asemănătoare). Aceasta, desigur, până ce a ajuns să se vadă ce era în inima lui Absalom. Totuși, la sfârșitul domniei lui David, nu se mai justifica nici o confuzie între Solomon și Adonia. Domnul spusese, prin David, că Solomon urma să preia tronul. David însă ajunsese bătrân și slab, iar Solomon era tânăr și lipsit de experiență. Din punct de vedere strict natural și omenesc, Adonia părea mai potrivit să-i urmeze

lui David pe tron. Nu vom fi surprinși să descoperim că, încă o dată, ambiția stricată din inima lui Ioab de a rămâne căpetenie supremă i-a sucit și distorsionat astfel mintea, voința și sentimentele, încât și-a oferit sprijinul lui Adonia, cel care părea a fi alesul (după ochii cărnii), și nu lui Solomon, alesul Dumnezeului celui viu.

După ce Solomon s-a suit pe tron și sfârșitul lui David s-a apropiat, David i-a spus lui Solomon referitor la Ioab: „Știi ce mi-a făcut Ioab, fiul Țeruiei, ce a făcut celor două căpetenii ale oștirii lui Israel, lui Abner, fiul lui Ner, și lui Amasa, fiul lui Ieter. I-a omorât; și a vărsat în timp de pace sânge de război și a pus sângele de război pe cingătoarea cu care era încins la mijloc și pe încălțăminte din picioare. Fă după înțelepciunea ta și să nu lași ca perii lui cei albi să se pogoare în pace în locuința morților.“

După cum am menționat mai înainte, Solomon prefigurează împărăția care va veni a Domnului nostru; odată cu venirea acesteia, va avea loc o judecată (nu pentru cei nemântuiți) pentru cei credincioși. Când Solomon a ajuns pe tron, aceasta a fost ziua judecării pentru Ioab. Care a fost răsplata lui Ioab la scaunul de judecată al lui Solomon? Care va fi răsplata ta la scaunul de judecată al lui Cristos?

Mai întâi, poziția de căpetenie supremă i-a fost luată și dată unui om numit Benaia. Apoi Solomon i-a poruncit lui Benaia să-l execute pe Ioab; „și ia astfel de peste mine și de peste casa tatălui meu sângele pe care l-a vărsat Ioab fără teme.“

Care a fost reacția lui Ioab? A fugit la cortul Domnului și s-a apucat de coarnele altarului. Și care va fi reacția multor oameni mari ca Ioab când se vor găsi înaintea scaunului de judecată al lui Cristos? Vor face apel la sângele scump? Nu le va fi de nici un folos acolo, căci aceea nu va fi o judecată cu privire la viața veșnică, ci una privitoare la răsplată în împărăția lui Dumnezeu. Va spune Domnul: „Luați-i ce are și dați-i altuia; iar pe el aruncați-l în întunericul de afară“ (departe de prezența împăratului)? Sau va spune: „Bine, rob bun! Intră în bucuria stăpânului tău.“

Altarul din cortul lui Dumnezeu nu l-a păzit pe Ioab la scaunul de judecată al lui Solomon. Ioab a fost înjunghiat și îndepărtat din împărăție și îngropat în pustie.

Dar cine a fost acel Benaia și ce reprezintă el? Benaia a fost una dintre căpeteniile vitejilor. David îl *numise* pe Benaia (nu era ceva ce să-ți însușești singur) să fie peste cheretiți și peletiți. Și cine erau acești cheretiți și peletiți? Erau filistenii care se separaseră de necurăția neamurilor și se dăduseră pe ei înșiși Domnului și lui David. Erau viteji. Credincioși. Oameni care căutau nu să-și placă lor înșiși, ci lui David, împăratul. Ei au fost oamenii lui David în perioada anilor petrecuți în peșteră. Au fost oamenii lui David în timpul răscoalei

lui Absalom. Și au fost oamenii credincioși ai lui David, ajutând la aducerea la tron a lui Solomon. În timp ce Ioab se ținea cu dinții de locul cel mai de cinste de lângă David, Benaia îi conducea cu umilință pe acei oameni credincioși, de neclătinat, ale căror inimi aparțineau în întregime împăratului. O parte însemnată din oștirea lui Ioab a fost gata să-l urmeze pe Absalom, dar trupele lui Benaia au rămas credincioase până la ultimul om. Toți oamenii din Israel știau despre Ioab și faptele lui mărețe, dar Benaia și oamenii lui erau niște anonimi cărora nimeni nu le aduce osanale - erau oameni ce fuseseră „străini“ și care erau în afara curentului principal din Israel.

Ce prefigurează Benaia? Ce reprezintă el? Nimic mai puțin decât inimile oamenilor credincioși lui Cristos, ai acelora care stau de partea Domnului în afara sistemului religios corupt. Sunt sfinți ai lui Dumnezeu care nu vor să meargă pe calea lui Ioab, ci s-au dat pe ei înșiși Domnului Isus Cristos, Capul trupului, Stăpânul casei, Împăratul împărăției; creștini dedicați cu toate fibrele ființei lor lui Isus Cristos, Domnul tuturor; printre aceștia, ambiția căzută nu își găsește locul. Acesta este Benaia!

Acum aș vrea să vă întreb, cât de mare a fost nebunia lui Ioab? Mergeți și cercetați Scriptura. Vitejii împăratului David sunt trecuți în două locuri diferite. Citiți în amândouă. Îl veți găsi acolo pe Benaia. Acolo sunt și frații lui Ioab, Abișai și Asael. Îl veți găsi acolo chiar și pe Naharai, purtătorul armurii lui Ioab. Dar nu-l veți găsi acolo pe, probabil, cel mai viteaz dintre toți. Căci Ioab, căpetenia supremă, și-a pierdut moștenirea.

Postscriptum

Aș dori să spun o vorbă despre atitudinea împăratului David față de fiul său, Absalom. Are doar o legătură secundară cu istoria lui Ioab, dar s-ar putea să ne fie de folos o mică deviere.

David l-a iubit pe Absalom cu o dragoste de nezdruncinat. Când Absalom l-a ucis pe Amnon (fratele lui mai mare și moștenitorul tronului) ca răzbunare pentru necinstirea de către Amnon a surorii lui Absalom (și pentru cine știe ce alte motive ce s-au mai putut ascunde în inima lui Absalom), dragostea lui David pentru Absalom nu a fost nimicită. Chiar și atunci când Absalom a condus poporul la răscoală împotriva tatălui său, David a continuat să-l iubească. Și când Absalom a fost ucis de Ioab în lupta care a urmat răscoalei, David l-a plâns pe fiul său așa cum numai un tată își poate plânge fiul pe care-l iubește.

Povestea împăcării lui David cu Absalom după uciderea lui Amnon se găsește în 2 Samuel capitolele 13 și 14. Având în vedere relatarea Scripturii, să vedem care a fost motivul atitudinii pe care a avut-o David în această întâmplare. Dacă l-a iubit așa de mult pe Absalom, de ce au trebuit să treacă mai bine de cinci ani până la o împăcare totală? Tot ceea ce David trebuia să facă era să zică doar o vorbă și Absalom ar fi fost lângă el. De ce a acționat David așa de contrar inimii lui? Răspunsul îl găsim în faptul că David nu era numai tatăl lui Absalom, ci era și împăratul uns de Dumnezeu. Și Absalom nu era numai fiul lui David, ci era și un posibil moștenitor al tronului. Ca tată al lui Absalom, David ar fi fost gata să moară pentru fiul său. Dar ca uns al Domnului, el a trebuit să lase să se manifeste adevărata natură a inimii lui Absalom. El nu putea să se roage, să se lingusească, să stăruie pe lângă fiul lui și, făcând astfel, să amâne descoperirea adevăratei inimi a lui Absalom. În ciuda faptului că în pieptul lui David bătea inima unui tată, el a fost întotdeauna conștient de faptul că el era autoritatea unsă de Dumnezeu și nu putea să nesocotească acea ungere. Ca în multe alte cazuri, acea ungere avea o importanță deosebită în ochii lui David.

(Aceste două articole sunt din cartea **A Hearth for the Stretch** de John Saunders, Copyright © 1988, Guardian Books, Memphis, TN, USA)